Monitorowanie temperatury w obudowie

Używając komputerów typu Raspberry PI, Orange PI Zero 1 lub 3 można w prosty sposób dołożyć monitorowanie temperatury w obudowie i wysyłać te dane do APRS.fi

W tym celu można wykorzystać czujnik temperatury DS18B20 dostępny na popularnym serwisie <u>allegro.pl</u> i podłączony do GPIO komputera jak na poniższych rysunkach.

Orange Pi Zero V1

Podłączamy czujnik DS18B20 do Orange PI Zero V1 (patrz rysunek)

- Czarny kabel do GND
- Czerwony kabel do 3.3V
- Żółty kabel do GPIO14 PIN 23
- Opornik 4k7 pomiędzy czerwonym i żółtym kablem

Orange Pi Zero 3

Podłączamy czujnik DS18B20 do Orange PI Zero 3 (patrz rysunek)

- Czarny kabel do GND PIN 6 lub 13
- Czerwony kabel do 3.3V PIN 9 lub 1 (OUT 3.3V)
- Żółty kabel do PC10/GPIO74 PIN 26
- Opornik 4k7 pomiędzy czerwonym i żółtym kablem

Dla Orange Pi zero V1.x

Następnie musisz jeszcze dodać konfiguracji GPIO (GPIO 14 PIN 23) na którym podłączymy czujnik DS18B20 w pliku:

sudo nano /boot/armbianEnv.txt

w linii **overlays=** dopisz na końcu linii:

w1-gpio

czyli:

overlays=analog-codec uart1 uart2 usbhost2 usbhost3 i2c0 w1-gpio

oraz dopisz na końcu tego pliku następujące linie:

param_w1_pin=PA14 param_w1_pin_int_pullup=0

PA14 to nazwa dla GPIO14 (patrz <u>https://opi-gpio.readthedocs.io/en/latest/api-documentation.html</u>)

Dla wersji Orange Pi Zero 3

Konfiguracja dla GPIO74/PC10 w pliku /boot/armbianEnv.txt

sudo nano /boot/armbianEnv.txt

sprawdzić jeśli nie ma poniższych linii należy dopisać:

user_overlays=w1-gpio param_w1_pin=PC10 param w1 pin int pullup=0 Następnie musimy dopisać w pliku ładowanie modułów zarówno dla wersji OZPI v1x i 3:

sudo nano /etc/modules-load.d/modules.conf

w1-gpio

w1-therm

patrz przykład na rysunku:

1	g_serial
2	wl-gpio
3	wl-therm
4	

Po wprowadzeniu zmian należy wykonać reboot komputera.

Weryfikacje czujnika temperatury

Po restarcie będziemy mogli sprawdzić, czy moduł został poprawnie uruchomiony. W tym celu przyda nam się polecenie **lsmod**, które wyświetli listę zainstalowanych modułów jądra

sudo lsmod

Po wywołaniu powyższego polecenie wyświetli się lista, na której odszukujemy moduły sterownika o nazwach w1_gpio oraz w1_therm.

Jeśli moduły są załadowane to możemy sprawdzić poleceniem czy system widzi nasz czujnik

sudo ls /sys/bus/w1/devices

Odpowiedź powinna wyglądać jak poniżej z kodem 28 na początku, który odpowiada czujnikowi temperatury oraz następnie numer przydzielony przez system może mieć różną wartość:

28-3c01b556793a

Konfiguracja Raspberry PI

Podłączamy czujnik DS18B20 do Raspberry PI (patrz rysunek)

- Czarny kabel do GND PIN 9
- Czerwony kabel do 3.3V PIN 1
- Żółty kabel do GPIO4 PIN 7
- Opornik 4k7 pomiędzy czerwonym i żółtym kablem

Uruchamiamy konfiguracje dla czujnika w terminalu

sudo raspi-config

Wybieramy opcję "Interfacing Options"

Raspberry Pi Zero	W Rev 1.1 	are Configuration Tool (raspi-config)	
1	System Options	Configure system settings	
2	Display Options	Configure display settings	
4 5 6 8 9	Interface Options Performance Options Localisation Options Advanced Options Update About raspi-config	Configure connections to peripherals Configure performance settings Configure language and regional settings Configure advanced settings Update this tool to the latest version Information about this configuration tool	
	<select></select>	<finish></finish>	

Następnie wybieramy "P7 1-Wire"

P1 P2 P3 P4 P5 P6 P7 P8	Camera E SSH E VNC E SPI E I2C E Serial Port E 1-Wire E Remote GPIO E	P1 Software (nable/disable nable/disable nable/disable nable/disable nable/disable nable/disable	connection to the Raspberry Pi Camera remote command line access using SSH graphical remote access using RealVNC automatic loading of SPI kernel module automatic loading of I2C kernel module shell messages on the serial connection one-wire interface remote access to GPIO pins
	<s< td=""><td>elect></td><td><back></back></td></s<>	elect>	<back></back>

Zatwierdzamy używanie obsługi 1-wire

W celu uruchomienia interfejsu 1-wire, przy wychodzeniu z ustawień, musimy zgodzić się na restart Raspberry Pi:

Would you like to reboot now	?	
<yes></yes>	<no></no>	

Weryfikacje czujnika temperatury

Po restarcie będziemy mogli sprawdzić, czy moduł został poprawnie uruchomiony. W tym celu przyda nam się polecenie **lsmod**, które wyświetli listę zainstalowanych modułów jądra

sudo Ismod

Po wywołaniu powyższego polecenie wyświetli się lista, na której odszukujemy moduły sterownika o nazwach **w1_gpio** oraz **w1_therm**. Jeśli moduły są załadowane to możemy sprawdzić poleceniem czy system widzi nasz czujnik

Jesli brak np. w1_therm dopisz go do pliku /etc/modules-load.d/modules.conf

sudo ls /sys/bus/w1/devices

Odpowiedź powinna wyglądać jak poniżej z kodem 28 na początku, który odpowiada czujnikowi temperatury oraz następnie numer przydzielony przez system może mieć różną wartość:

28-3c01b556793a

Aby zobaczyć pomiar danego czujnika można zobaczyć komendą:

cd /sys/bus/w1/devices/28-xxxx

gdzie xxxx numer seryjny przedzielony danemu czujnikowi, następnie komenda:

sudo cat w1_slave

powinna dać wynik:

73 01 4b 46 7f ff 0d 10 41 : crc=41 YES 73 01 4b 46 7f ff 0d 10 41 t=23187

Na końcu pierwszej linii widzimy YES dla pomyślnego sprawdzenia CRC (CRC to skrót od Cyclic Redundancy Check, to dobry znak, że wszystko idzie dobrze). Jeśli otrzymamy odpowiedź NO, FALSE lub ERROR, będzie to oznaczać, że istnieje jakiś problem, który wymaga rozwiązania. Sprawdź połączenia obwodu i rozpocznij rozwiązywanie problemów.

Na końcu drugiej linii możemy teraz znaleźć aktualną temperaturę. Wartość t=23187 oznacza, że temperatura wynosi 23,187 stopni Celsjusza (musimy podzielić podaną wartość przez 1000).

Podłączanie więcej niże jeden czujnik DS18B20

Możemy podłączyć więcej czujników, które np. jeden będzie mierzył temperaturę blisko nadajnika, drugi będzie mierzył temperaturę na zewnątrz obudowy. Kolejne czujniki DS18B20 podłącza się równolegle tak jak na przykładzie poniższego rysunku dla RPI

Warto podłączać nie kolejno i po każdym podłączenia sprawdzić numer, jaki został przypisany w systemie i oznaczyć sobie na obudowie czujnika, aby wiedzieć, który co mierzy

sudo ls /sys/bus/w1/devices

Dostaniemy wykaz widzianych czujników który każdy zaczyna się od 28-

Aby zobaczyć pomiar danego czujnika można zobaczyć komendą:

cd /sys/bus/w1/devices/28-xxxx

gdzie xxxx numer seryjny przedzielony danemu czujnikowi, następnie komenda:

sudo cat w1_slave

powinna dać wynik:

73 01 4b 46 7f ff 0d 10 41 : crc=41 YES 73 01 4b 46 7f ff 0d 10 41 t=23187

Na końcu pierwszej linii widzimy YES dla pomyślnego sprawdzenia CRC (CRC to skrót od Cyclic Redundancy Check, to dobry znak, że wszystko idzie dobrze). Jeśli otrzymamy odpowiedź NO, FALSE lub ERROR, będzie to oznaczać, że istnieje jakiś problem, który wymaga rozwiązania. Sprawdź połączenia obwodu i rozpocznij rozwiązywanie problemów.

Na końcu drugiej linii możemy teraz znaleźć aktualną temperaturę. Wartość t=23187 oznacza, że temperatura wynosi 23,187 stopni Celsjusza (musimy podzielić podaną wartość przez 1000).

Wysyłanie danych na aprsi.fi

Po skonfigurowaniu systemu do obsługi czujnika temperatury DS18B20 można pobrać wersje skryptu, który wysyła na aprs.fi dane telemetryczne:

cd /opt/fmpoland/aprs sudo wget http://www.fm-poland.pl/files/aprsnet-pids sudo chmod 0755 aprsnet-pids Należy plik skonfigurować robiąc edycje pliku

sudo nano aprsnet-pids

Parametry do konfiguracji są na początku plik w części oznaczonej pomiędzy "**Start Configuration**" a "**End Configuration**" Więcej informacji o konfiguracji znajdziesz w opisie: <u>http://www.fm-poland.pl/files/aprs-svx.pdf</u>

Musimy w pliku **aprspi-cron** zmienić wywołanie do nowej wersji skryptu zmieniając nazwę w tym pliku z **aprsnet-pi** na **aprsnet-pids**

Edycja pliku:

cd /opt//fmpoland/aprs

sudo nano aprspi-cron

Plik zmodyfikowany ten należy skopiować do katalogu /etc/cron.d/ cd /opt/fmpoland/aprs sudo cp aprspi-cron /etc/cron.d/

Wykorzystanie kontroli pomiaru temperatury

Oprócz opisanego wcześniej rozwiązania monitorowania temperatury i wysyłania jej na Aprs.fi jako dane telemetryczne gdzie możemy oglądać wykresy temperatur możemy kupić na allegro.pl w cenie do 20 zł gotowe układ z czujnikami temperatury, które można zamontować blisko radia które jest nadajnikiem i ustawiając temperaturę roboczą/pracy wg producenta (z histerezą 2 stopni) przy jakiej ma się np. włączyć dodatkowy wentylator zamontowany nad radiatorem lub np. wyłącza zasilanie 12V do radia aby kiedy przekroczy wartość temperatury roboczej/pracy ustawionej dla której nadajnik nie będzie pracował (jeśli jest taka potrzeba). Kiedy temperatura spadnie poniżej ustawionej temperatury zostanie wyłączony wentylator lub włączone zasilanie nadajnik.

https://allegro.pl/listing?string=regulator%20temperatury%20termostat&order=p

Na Aliexpress moduł np. "ShengYang" gotowy z opornikami oraz możliwością podłączenia drugiego

W instrukcji urządzeń Motorola GM3xx podane są zakresy temperatur:

Operational Temperature	- 25°C to + 55°C
Storage Temperature	- 40°C to + 85°C

Temperatura robocza/pracy (Operational Temperature) to zakres temperatur otoczenia, w których może pracować urządzenie.

Temperatura przechowywania (Storage Temperature) to zakres temperatur, w których urządzenie może być przechowywane, gdy nie jest włączone.

Temperatura powinna być mierzona blisko nadajnika przemiennika. Na przykład, jeśli przemiennik jest montowany w zamkniętej obudowie, upewnij się, że temperatura nie przekracza zalecanej maksymalna temperatura pracy wg producenta np. dla GM3xx +55°C.

W szczegółowych opisach działania GM3xx opisane jest też, że nadajnik ma układ regulacyjny moc w zależności od temperatury, czyli jeśli temperatura mierzona przez czujnik zamontowany w urządzeniu podnosi się nadajnik będzie zmniejszał moc (strona 58-59 <u>http://www.radiomanual.info/schemi/Surplus Civil/Motorola GM-350 serv 1997.pdf</u>)

Kontrola mocy

Pętla sterowania mocą reguluje moc nadajnika za pomocą pętli automatycznej kontroli poziomu (ALC) i zapewnia funkcje zabezpieczające przed nadmiernym napięciem sterującym **i wysokimi temperaturami roboczymi.**

Źródła opisów: <u>https://f1atb.fr/index.php/2020/11/02/temperature-ds18b20-and-orange-pi-zero/</u>

Autor publikacji nie ponosi odpowiedzialność za wykorzystane rozwiązanie i wynikajcie z niego skutków.